

Анатоль Сыс

(26 кастрычніка 1959- 4 траўня 2005)

Пайду туды, адкуль прыйшоў
па-за зямлёю, па-за часам.
Я тут нічога не знайшоў,
хаця сваю і выпіў чашу.

...памірай, а жыта сей.
Руць пра сейбіта раскажа.

Анатоль Сыс

MOVA
HANOVA
movananova.b

? **Анатоль Цізанавіч Сыс**, нарадзіўся **26** кастрычніка **1959** года у вёсцы **Гарошкаў**, **Рэчыцкага раёна**, **Гомельскай вобласці**. Быў найменшым з чатырох дзяцей у сям’і **Марыі й Ціхана Сысоў**. У **1977** годзе ён паступіў на гісторыка-філялягічны факультэт **Гомельскага дзяржаўнага ўнівэрсытэту імя Ф. Скарыны**, які скончыў у **1982** годзе. Пасьля двухгадовай службы ў войску сувязістам у **Польшчы** працаваў у **Веткаўскай** раённай газэце «**Перамога Кастрычніка**». У **1985** годзе Сыс пераехаў у **Менск**, дзе працаваў старэйшым спэцыялістам на **Беларускім тэлебачаньні**.

- ? Свой першы верш па-беларуску Анатолю Сыс напісаў падчас навучання ў Броненскай сярэдняй школе з расейскай мовай навучання. У 1974 годзе дэбютныя творы Сыса былі надрукаваныя ў рэчыцкай раённай газэце «Дняпровец». ^[2]
- ? У 1986 падборка вершаў Анатоля Сыса была надрукаваная ў часопісе «Малодосьць». У 1987 годзе Сыс быў сярод заснавальнікаў суполкі маладых пісьменьнікаў «Тутэйшыя». Пры жыцці паэта выйшлі тры зборнікі ягоных вершаў:
  - ? *Агмень* (1988)
  - ? *Пан лес* (1989)
  - ? *Сыс* ^[3] (2002)

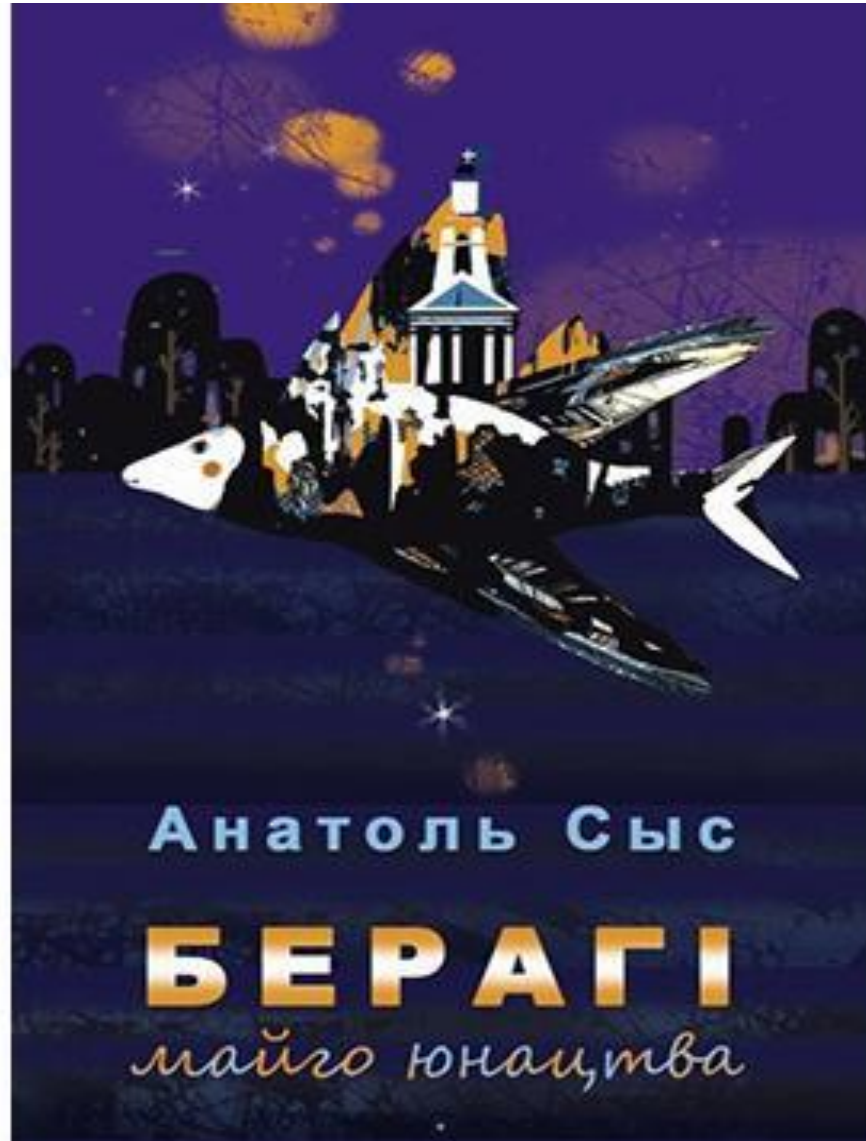
? Пэрыяд найбольш плённай творчасьці прыпаў на канец 1980—пачатак 1990 гадоў. Амаль увесь наклад першага зборніка «Агмень» быў раскуплены за некалькі тыдняў, а зборнік «Пан Лес» стаў самым вядомым зборнікам паэта. Ад сярэдзіны 1990-х гадоў і да сваёй сьмерці новыя творы Анатоля Сыс амаль не пісаў. Улюбёнымі вобразамі Анатоля Сыса былі сэрца, і агонь, агмень.

АНАТОЛЬ СЫС

Агмень

? назва «Агмень» была мэтафарай Радзімы, часьцінкай радзімы, якую паэт насіў пры сабе падчас службы ў войску. Гэтае слова Сыс знайшоў толькі ў «Расейска-Крыўскім (Беларускім) слоўніку» Вацлава Ластоўскага, і, мяркуючы, што адзін з абавязкаў пісьменьніка — вяртаньне сябе празь вяртаньне страчанага народам, вырашыў назваць першы зборнік менавіта такім чынам.

Анатоль Сыс

БЕРАГІ

майго юнацтва

зборнік «Пан Лес» стаў самым
вядомым зборнікам паэта.

? Постаць Сыса лічыцца супярэчлівай: яго пры жыцці называлі геніем, але прага паэта да спантаных публічных пэрформансаў і любоў да шумных вечарын, дзе алькаголь ліецца ракою, многіх абурала.

? Напачатку 1990-
х гадоў Кася
Камоцкая запісала
некалькі песень на
вершы Анатоля Сыса,
сярод якіх «Мая белая
лебедзь», «Ластаўка»,
«Залатыя краты».
Апошняя песьня стала
гітом і цяпер уваходзіць
у клясыку беларускай
рок-музыкі.

? Пасьля сьмерці
Анатоля Сыса
штогод у
кастрычніку на
ягонай радзіме
ў Гарошкаве ладзіц
ца традыцыйнае
сьвята паэзіі ў
гонар паэта, у якім
бяруць удзел
родныя і землякі
Анатоля, ягоныя
сябры, а таксама
вядомыя
беларускія паэты,
барды і мастакі.

У гэтай хаце
нарадзіўся, жыў
і тварыў
вялікі беларускі
назёр
Анатоль Сыс

Цікавыя факты з жыцця паэта

- ? Калі маці Анатоля Сыса была ім цяжарная, яна, дапамагаючы суседцы надвячоркам падліць газы ў запаленую лямпу, з-за неасьцярожнасці ўчыніла пажар і абгарэла. У тую ж самую ноч нарадзіўся Анатоль. [\[15\]](#)
- ? Анатоль Сыс лічыў, што [беларуская мова](#) павінна стаць дзяржаўнай у рэспубліцы, а ўсе праграмы аб разьвіцьці двухмоўя ў Беларусі называў «працягам той дывэрсіі, якую задумаў яшчэ [Сталін](#) са сваімі марыянэткамі». Як вынік, Сыс забараніў перакладаць свае вершы на [расейскую мову](#) да часу, пакуль беларуская мова ня стане раўнапраўнай сярод усіх моваў [СССР](#). [\[4\]](#)
- ? Помнік на магіле Анатоля Сыса, зроблены [Гэнікам Лойкам](#), ваżyць амаль 700 кіляграмаў, а праца над ім вялася амаль год

Памёр 4
траўня 2005 году ў
сваёй менскай кватэр
ы ад сардэчнага
прыступу. Пахаваны ў
Гарошкаве. Сям'і ў
паэта не было

Анатоль Сыс чытае верш на
"Басовішчы" 1992

Адпусціце мяне курапаты

